

ÉPÍTÉSVEZETŐ

SZAKMAISMERTETŐ INFORMÁCIÓS MAPPA

Humán erőforrás-fejlesztési Operatív Program
(HEFOP) 1.2 intézkedés

„Az Állami Foglalkoztatási Szolgálat fejlesztése”

ÉPÍTÉSVEZETŐ

Feladatok és tevékenységek

Az ember egyik legfontosabb alkotó tevékenysége mindig képletek létrehozásában mutatkozott meg. Ha az ókor csodáit számba vesszük, mindig épületeket találunk. Az egyiptomi, mexikói piramisok a szfinx, a kínai fal vagy a görög római épületek monumentalitása ma is megdöbbeníti az embereket a bennük tükröződő teljesítmények láttán. Ezeket több ezer éve emberek tudása, szorgalma hozta létre. Ma is izgalmas kérdés, kik voltak az építők, hogyan tudták azt a mérnöki precizitást megvalósítani, aminek a modern műszerek világában is alig akad párja. Kik szervezték, kik irányították ezeket a csodálatos munkálatokat. Feltehetőleg olyan szakemberek, akik birtokában voltak annak a tudásnak, azoknak az eszközöknek, ami az eredményt létrehozta. Elmondható tehát, hogy egyetlen építkezés sem tudott volna elkészülni vezetők nélkül, akik összefogták sok száz, esetleg ezrek minden munkáját, akik korszerű szóval élve, biztosították a logisztikáját az építő tevékenységnek. A középkorban ezt a munkát diszkvalifikálták, titokként kezelték, aminek a mai napig élő hagyománya az ún. szabad kőművességben folytatódik. Természetesen napjainkra az építkezés egy iparággá változott, amelyben a pontosabb, összehangolt csapatmunka az egyik legfőbb sikertényező és azokat a karmestereket, akik ezeket a csapatokat dirigálják, építésvezetőnek nevezik.

Melyek a jellemző feladatok, tevékenységek ebben a szakmában?

Középvételek, irodaházak, ipari és mezőgazdasági, sport és egészségügyi létesítmények, hidak, tornyok és lakások építésének, bővítésének, átépítésének kivitelezését, fenntartását, esetleg bontásának szakipari munkáit irányítja, koordinálja az építésvezető.

Egy építkezés végeredménye mindig látványos, de a megvalósulásig nagyon sok tennivalója van az építésvezetőnek. Ezek a következő tevékenységeket és feladatokat foglalják magukba. Tárgyal, szerződést köt az alvállalkozókkal, gondoskodik az engedélyek beszerzéséről. A késedelmes anyagbeszállítás esetén intézkedik és koordinálja a folyamatokat. Ellenőrzi az elvégzett munkák minőségét, nyilvántartja a dolgozók teljesítményét. Az irányítás közvetlen feladatai mellett részt vesz az ajánlat elkészítésében

és versenytárgyalások lebonyolításában. Költségvetést készít a megrendelő számára, valamennyi tevékenysége során ügyel a vállalt határidők betartására. Ellenőrzi a munkavédelmi, munkabiztonsági szabályok betartását és ügyel a tűzvédelmi előírásokra. Ez azért fontos, mert az egész építési folyamat alatt baleset és tűzveszélyes környezetben dolgoznak a munkások. E mellett ismernie kell a különböző szakipari munkák minőségbiztosítási előírásait. Az építkezés során, fő feladatai közé tartozik a munkafolyamatok sorrendjének meghatározása, hiszen ügyelnie kell arra, hogy az egymás után dolgozó szakemberek ne rontsák le a már befejezett tevékenység minőségét (pl. vízvezeték szerelés, hidegburkolás munkafolyamatainak összhangja).

Milyen anyagokkal, eszközökkel kell dolgoznia?

Az építésvezető napi rendszerességgel használja a különböző tervdokumentációkat. Kapcsolatba kerül az építkezés során használt valamennyi anyaggal. A munkavédelmi szakemberrel együttműködve ismeri, használja a munkavédelmi berendezéseket.

A naprakész döntések meghozatala érdekében alkalmazza a számítógépes nyilvántartás, tervezés különböző szoftvereit. A telekommunikációs eszközöket is használ, különösen a mobil telefont.

Hol végzi a munkáját?

Az építésvezető teendői miatt az építkezés helyszíne és irodája között ingázik. Szükség szerint a különböző beszállítók telephelyeit is kell látogatnia (pl. betonkeverő üzem, szerelőműhely). Alapvető igény, hogy a rábízott feladat kapcsán naprakész legyen. Ez azonban sokszor akadályokba ütközik, mert nagy építkezések esetén nem koncentrálhat egy munkára az építésvezető. Ha több építkezésen lát el vezetői feladatokat, akkor különösen nehéz a határidők betartása. Változatos munkahelyeken dolgozik, ami zárt térben történő munkavégzést éppen úgy magában foglalja, mint a szabad terepen történő irányítást.

Munkája során kikkel kerül kapcsolatba, kikkel van dolga?

Egy építkezésen a fő vállalkozó mellett számos ún. alvállalkozói cég alkalmazottai vannak jelen. Számára az általa felügyelt területen nem mozoghatnak idegenek, tehát olyan munkavállalók, akiket nem ismer. Ez azt jelenti, hogy a mérnöktől kezdve a szakmunkásokon át a segédmunkásig kapcsolatot kell tartania mindenkivel. Ezt még kiegészíti a megbízó, illetve a különböző beszállítók személye vagy alkalmazottai.

Elmondható, hogy ebben a munkakörben nagyon sok emberrel kell kapcsolatot tartania annak, aki jól akarja végezni munkáját. Munkaterületen kívül még a hatóság képviselőivel is együttműködik, pl. építészeti szakhatóság, közegészségügyi szervek, gázművek stb.

Követelmények

Milyen fizikai igénybevétellel, megterheléssel jár a munkavégzés?

A munkavégzést a sok mozgás jellemzi. Ez azt jelenti, hogy az általa felügyelt munkahelynek nem lehet olyan szeglete, amit be nem járt volna. Ez erős fizikai igénybevételt jelent, figyelemmel a különböző területi viszonyokra, pl.: mélyépítés. Az építésvezető az időjárási viszonyok miatt sokféle hatásnak van kitéve, pl.: esőben, hidegben, tűző napon is ellenőriznie kell. E mellett az építkezésen folyó munka sokszor több műszakos, így a munkaidő beosztása is eltér az átlagosnál, amely szintén idegrendszeri terhelést és fokozott igénybevételt jelent.

Milyen környezeti ártalmakkal, hátrányokkal járhat a szakma gyakorlása?

A fokozott fizikai igénybevétel miatt mozgásszervi károsodás érheti. Az időjárási viszontagságok hosszú ideig folytatott munkavégzés esetén reumatikus megbetegedést idézhet elő. A változó hőmérsékleti viszonyok miatt a megfázás veszélye fokozottabb. Jelentős érzékszervi, pl.: halláskárosodás következhet be, pl. a daruk és más munkagépek használata folyamatos zajforrás. Az építkezés minden munkafolyamatában megjelenik a balesetveszély.

Milyen egészségügyi követelményeket támaszt ez a szakma?

Fontos tudni, hogy minden foglalkozásnak szigorú egészségügyi alkalmassági feltételei vannak.

A fontosabb szempontok közül néhányat kiemelünk, tájékoztató jelleggel:

- fokozott figyelem,
- együttműködés,
- jó látás,
- ép színlátás,
- ép hallás,
- jó beszélőképesség.

Milyen egyéb tulajdonságok megléte kedvező ebben a szakmában?

Az építésvezető feladatainak ellátásához előnyös, ha a foglalkozást gyakorló jó térlátással rendelkezik, pl.: műszaki rajz, számítógépes dokumentáció olvasásához. Ha jó kommunikáció képességgel rendelkezik, az segíti a sikeres munkavégzést, mert utasításokat ad nap, mint nap, valamint az ellenőrzéskor talált hibákat is irányítása szerint kell kijavítani.

Az építkezések világát kívülről figyelők számára is világos, hogy eligazodni a különböző feladatok között csak a jó szervezőképességgel és fizikai teherbírással rendelkezők képesek. Tekintve, hogy az építkezés folyamata viszonylag hosszú időtartamban történik és sok ember munkájának összehangolásán keresztül valósul meg, e folyamatban megjelennek a konfliktusok, az érdekütközések. Ezért az építésvezetőnek jó konfliktus tűrő képességgel kell rendelkeznie és nem árt, ha ehhez ötletgazdagság is társul, hiszen ennek segítségével az érdekegyeztetés könnyebben megoldható.

Milyen tantárgyakban kell jó eredményt elérni ehhez a szakmához?

Elsősorban a technikai, műszaki, természettudományi tevékenységben elért jó eredmény az elvárható. A matematika tantárgy átlagos ismerete mellett a fizika tantárgyban kiváló eredmény segíti a szakma elsajátítását. A műszaki érzék és a technológiai tantárgyak szakmai képzés esetén megalapozzák a későbbi tevékenységet. A gyakorlatorientált

feladatokban, pl.: technika tantárgyban, kémiai kísérletekben mutatott jó teljesítmény előny.

Milyen érdeklődési kör a legelőnyösebb ebben a szakmában?

Az építőanyagok túlnyomó része az ember által használt legősibb anyagok közé tartoznak. Ilyenek a kő, a kavics, a fa és más ásványi anyagok. Ezekkel mindig szívesen dolgoznak az emberek. Aki ezeket az anyagokat kedveli, szereti megfigyelni az építkezéseken folyó munkálatokat, bizonyára foglalkozásszerűen is szívesen végezne hasonló feladatokat. Fontos érdeklődési irány a szép környezet kedvelése, egy építésvezetőnek a műszaki megoldások keresése közben is figyelnie kell a természeti és az épített környezet értékeire.

Szakképzés

Az Építésvezető foglalkozás iskolarendszerű vagy iskolarendszeren kívüli építészethez kapcsolódó szakképesítéssel tölthető be.

Az építési műszaki ellenőr képzés célja, hogy a műszaki ellenőr képes legyen az építettő érdekében az építési-szerelési munka teljes folyamatának áttekintésére szakmai, jogi, pénzügyi, szabvány- és minőségügyi szempontból, továbbá legyen képes elősegíteni a jóváhagyott engedélyezési terv szerinti kivitelezői tevékenységet, érvényesítse a hatósági előírások és minőségi követelmények betartását.

Feladatköre a következő építési munkák ellenőrzésére terjed ki: Épület szakirány, mélyépítés és mélyépítési műtárgyak szakirány, Építmény- és épületgépészet szakirány, Építmény- és épületvillamosság szakirány.

Előképzettség

A szakképesítés megszerzésének előfeltétele a szakirányú felsőfokú végzettség, vagy felsőfokú műszaki, illetőleg agrárműszaki szakképesítés valamint szakmai gyakorlat.

Képzési idő

A képzés időtartama 300 óra. Az elmélet és gyakorlat aránya 60-40 százalék.

A szakképzés során oktatott gyakorlati ismeretek

A hatósági és közüzemi engedélyekben előírtaktól eltérő jelenségeket, a szabványok előírásaitól eltérő megoldásokat, a minőségi előírásoknak nem megfelelő eljárásokat, szerkezeteket, elemeket és kapcsolatokat.

A szakképzés elméleti és gyakorlati tárgyai: jogi alapismeretek, pénzügyi és gazdasági ismeretek, szabvány- és minőségügyi ismeretek, építési műszaki alapismeretek (nem szakirányú alapképzettség esetén).

A szakképesítés vizsgáztatási követelménye

A szakmai vizsga írásbeli, szóbeli és gyakorlati részekből áll. Az írásbeli és a szóbeli vizsga témakörei: Jogi ismeretek, Pénzügyi ismeretek, Szabvány- és minőségügyi ismeretek.

A gyakorlati vizsgára a jelölt – választott szakirányának/szakirányainak megfelelően, a minőségügy szakmai szabályait figyelembe véve - a vizsgaszervező intézmény által kiadott témakörök egyikéből legalább 1 nyomdai ív terjedelmű szakmai dolgozatot ír. A szakmai dolgozat megvédése a szóbeli vizsga keretében történik.

A szakképesítés OKJ azonosító száma: 71 5801 01

A szakképesítés megnevezése: Építési műszaki ellenőr I.

A szakirány megjelölése: Épület (É), Mélyépítés és mélyépítési műtárgyak (M), Építmény- és épületgépészet (G), Építmény- és épületvillamosság (V).

Kapcsolódó foglalkozások

Építésztechnikus,

Épületmérnök,

Építőipari foglalkozások.

Építési diszpécser,

Átvevő ellenőr,

A szakképesítéssel betölthető munkakörök

Építkezésszervező,

Beruházási előadó,

Építésügyi előadó,

Műszaki ellenőr.

A szakmával kapcsolatos további információk részletesen a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet: www.nive.hu honlapján található, Szakképzési dokumentumok címszó alatt.

Szakmai gyakorlat és szakmai továbbképzés az Európai Unióban

Az alábbi honlapon különböző nemzeti és nemzetközi oktatási-képzési pályázati programok találhatóak. Így többek között az Európai Bizottság Socrates oktatási, és Leonardo da Vinci szakképzési programjai, valamint a felsőoktatásban résztvevők közép-európai CEEPUS programja. A honlap információt nyújt a felsőoktatási rendszereket támogató Tempus III, és az Erasmus Mundus programokról, valamint az Európai Unió Kutatási és Technológiafejlesztési Keretprogramjának lehetőségeiről.

Elérhetőség: www.tka.hu

Kereseti lehetőségek:

Az egyes foglalkozások átlagkereseti statisztikáját – több évre visszamenőleg – az Állami Foglalkoztatási Szolgálat honlapján teszi közzé, a Statisztika menüpontban (egyéni bérek és keresetek statisztikája).

Elérhetőség: www.afsz.hu

Elhelyezkedési lehetőségekről tájékozódhat az Állami Foglalkoztatási Szolgálat kirendeltségein, a www.afsz.hu internetes elérhetőségen, vagy mobiltelefonon a <http://wap.afsz.hu> linken.

Az építésvezető foglalkozást bemutató **pályaismertető film** elérhető az Állami Foglalkoztatási Szolgálat www.afsz.hu, valamint a Nemzeti Pályainformációs Központ www.npk.hu, továbbá az e-pálya www.epalya.hu internetes elérhetőségeken.

A szakma jövőjéről készült tájékoztatás a <http://www.epalya.hu/munka/foglalkozas.php> weblapon érhető el, a foglalkozás megadásával.

Kiadja: Foglalkoztatási és Szociális Hivatal
Felelős kiadó: Pirisi Károly főigazgató

Ez a kiadvány az Európai Unió és a Magyar Állam társfinanszírozásával 2005-ben készült. Aktualizálva 2008-ban.
A jelen dokumentum tartalma nem feltétlenül tükrözi az Európai Bizottság a tárgyra vonatkozó hivatalos véleményét.